

TÜRKİYE - İRAN VAN FORUMU

“Türkiye - İran:
Sektörel ve
Finansal
Derinleşme”

23 - 25 Ekim
2014

TÜRKİYE - İRAN
VAN FORUMU

Türkiye - İran: Sektörel ve
Finansal Derinleşme

STRATEJİK VİZYON BELGESİ

TÜRKİYE - İRAN VAN FORUMU

“Türkiye - İran: Sektörel ve Finansal Derinleşme”

(23-25 Ekim 2014 | Elite World Otel, Van, Türkiye)

Türkiye; 75 milyonluk nüfusu, gelişerek büyüyen ekonomisi ve Afro-Avrasya ana kıtası ortasındaki jeostratejik konumu ile öne çıkmaktadır. Avrupa, Karadeniz, Kafkaslar, Asya, Orta Doğu ve Afrika ülkeleri ile arasındaki tarihî, siyasi ve kültürel bağları, Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası alanda yükselen aktivitesi, NATO, AGIT ve CICA gibi örgütlerin önemli üyelerinden olması ve son dönemde geliştirdiği aktif dış politikası ile küresel platformda önemi gittikçe artan bir aktör haline gelmiştir.

Dünyanın en köklü tarihî, entelektüel, kültürel birikimine ve devlet geleneğine sahip ülkelerinden biri olan İran ise 75 milyonu aşan nüfusu, 400 milyar doları aşan GSMH’sı, 1.648.000 kilometrekarelik yüzölçümü, başta petrol ve doğalgaz olmak üzere sahip olduğu doğal kaynakları; teknolojik alanda sağladığı ilerlemeler, Hint Okyanusu, Güney Asya, Basra Körfezi, Orta Asya, Kafkasya ve Batı Asya’ya komşu stratejik konumu, BM, CICA, D-8, ECO başta olmak üzere pek çok uluslararası kurum ve kuruluşa üye olması ile tüm dünyanın dikkatini üzerine çeken bir ülke konumundadır.

Türkiye ile İran ikili ilişkilerinde, özellikle son yıllarda olumlu yönde gelişme kaydedildiği görülmektedir. İkili siyasi, ekonomik, ticari ve kültürel ilişkilerin yanı sıra bölgesel ve uluslararası konular iki ülke ilişkilerinde sürekli gündemde olan ve ele alınan konulardır.

Türkiye - İran arasındaki ticari ve turizm ilişkilerinde son dönemde kayda değer bir artış yaşanmıştır. 2001 yılındaki 1,2 milyar dolarlık ticaret hacmi 2012 yılında 22 milyar doları bulmuştur. İki ülke makamları, ticaret hacminin 2015 yılı itibariyle 30 milyar Dolara çıkarılması yönünde niyet beyan etmişlerdir. Türkiye’nin İran’dan ithal ettiği ürünlerin büyük çoğunluğunu petrol, doğalgaz ve yan ürünleri oluşturmaktadır. Başlıca ihraç ürünleri ise endüstriyel makine ve cihazlar, tekstil elyafı, demir-çelik ve ürünleri, motorlu taşıtlar ve mobilyadır.

2011 yılında Türkiye’yi ziyaret eden yabancıların milliyetlere göre dağılımında İran (yaklaşık 1,9 milyon turist), Almanya, Rusya ve İngiltere’nin ardından 4’üncü sırada yer almaktadır. 2012 ve 2013 yıllarında bu rakam İran’ın mevcut ekonomik koşulları çerçevesinde belli ölçüde azalmıştır. Türkiye’den İran’a giden turist sayısı ise oldukça düşük düzeylerde seyretmektedir.

İki ülke arasında kültürel alanda da ilişkiler hızla gelişmektedir. Bu çerçevede “Kültür Haftaları”, “Film Haftaları” gibi karşılıklı olarak gerçekleştirilen faaliyetlerle iki ülke halkının yakınlaşmaları amaçlanmakta, üniversiteler, müzeler, kütüphaneler ve sivil toplum örgütleri arasında geliştirilen ilişkilerle de iki toplum arasında daha sağlam temeller oluşturulmaya çaba gösterilmektedir.

TÜRKİYE - İRAN
VAN FORUMU

Türkiye - İran: Sektörel ve
Finansal Derinleşme

Küreselleşen dünyada bölgeselleşme faaliyetlerinin yoğunlaştığı günümüzde İran ve Türkiye kendi bölgelerinde birbirlerine daha fazla muhtaç hale gelmişlerdir. Ne İran'ı dışlayan bir Türkiye'nin, ne de Türkiye'yi göz ardı eden bir İran'ın bölgesel ve küresel politikalarının başarıya ulaşma şansı vardır.

Türkiye ve İran Orta Asya, Güney Asya, Orta Doğu, Kafkaslar gibi havzalarda ortak çıkarları bulunan, ortak tarih ve değerleri paylaşan iki bölgesel güç adayıdır. İki ülke ilişkileri stratejik ortaklık olarak tanımlanmaktadır. İki ülkenin bölgesel ve küresel meselelere çözüm bulunması hususunda işbirliği içinde çalışmalarına duyulan ihtiyaç derinden hissedilmektedir. Çok boyutlu şekillenen dünya güç sistematiği içerisinde Türkiye - İran ilişkilerinin ideal bir noktaya taşınabilmesi için, yalnızca siyasi ve stratejik temelli değil, her parametrede karşılıklı derinlik oluşturacak bir yapıya doğru yönelmesi gerekir.

Bu bağlamda İran - Türkiye ilişkilerinde gözden kaçırılmaması gereken temel husus, her iki havzanın tarih boyunca ekonomik bakımdan birbirini tamamlayan yapılara sahip olmalarıdır. İpek yolu gibi tarihî ticari ağlar bunun en önemli şahididir.

Bilindiği üzere siyasi, sosyal, kültürel ilişki alanlarına müşahhas zemin teşkil eden tek alan ekonomik faaliyetlerdir. Güçlü bir ekonomik arka plana sahip olmayan tüm soyut ilişki alanları su üzerine yazılmış yazı gibi yok olmaya mahkûmdur. İran ve Türkiye ilişkilerini sağlam bir zemin üzerinde yeniden inşa etmek için güçlü bir ekonomik potansiyel söz konusudur.

Günümüzde İran ve Türkiye ekonomileri arasındaki tamamlayıcılık ilişkileri; enerji, sanayi üretimi ve turizm gibi modern unsurlar nedeniyle işbirliğinin daha da derinleşmesi için gerekli alt yapıyı oluşturmaktadır.

İran - Türkiye İlişkilerinde Van

Türkiye'nin sadece İran ile değil aynı zamanda Orta Doğu, Kafkas ve Karadeniz ülkeleri ile bağlantılarında stratejik bir konumda bulunan Van, tarih boyunca ikili siyasi ve ekonomik ilişkilerin kilit noktasındaki şehirlerden biri olagelmıştır.

Günümüzde de Van, Türkiye için İran ile birlikte tüm Orta Asya, Güney Asya ve Kafkasya ülkelerine çıkış kapısı; İran için ise Türkiye ile birlikte tüm Avrupa ülkelerine erişim noktası konumundadır.

Ekonomik ilişkilerin siyasi ilişkilere katkısı bağlamında; Türkiye - İran arasında tercihli ticaret anlaşması imzalanması, serbest ticaret bölgesi kurulması, Van'da bir İran konsoloslugu açılması, buradaki mevcut sınır kapısının modernizasyonu, yeni sınır kapılarının açılması, ticaret ve sanayi odaları arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi, İran - Türk İş Konseylerinin faaliyetlerini yoğunlaştırması, etkin fuarlar düzenlenmesi, karayolu - demiryolu - havayolu ulaşım imkânlarının geliştirilmesi, "kardeş şehirler" arası ilişkilerin yoğunlaştırılması, sivil toplumun daha etkin olmasının sağlanması vb. sayılabilir.

TÜRKİYE - İRAN VAN FORUMU

Türkiye - İran: Sektörel ve Finansal Derinleşme

Bu alanlarda yapılacak çalışmalar Van'ı gerek İranlı gerekse Türkiyeli iş adamları için cazibe merkezi haline getirecek, İran ile üç yüz kilometreye yakın sınırı bulunan bu serhat şehrini ekonomik bakımdan Türkiye'nin önde gelen şehirlerinden bir haline getirecektir.

Ayrıca, bu alanlarda etkili sonuçlar alınması yanında İran - Türkiye ilişkilerinin gelişmesi Van'ın ekonomik bakımdan gelişmesine büyük katkı sağlayacaktır. İki ülke ticari ve ekonomik ilişkilerinin gelişmesi diğer Güneydoğu Anadolu illeri ile birlikte Van ilinde görülen sosyoekonomik sorunların çözümüne de büyük katkı sağlayacaktır.

İran ve Türkiye Dışişleri Bakanlarının 2014 yılı başında Van'da bir araya gelmesinden alınan ilhamla **Türkiye - İran Van Forumu** adı altında düzenlenecek olan etkinliğin temel amacı özelde Van şehrinin, genelde Türkiye ve İran ekonomilerinin karşılıklı derinlik kazanmasına stratejik ve entelektüel katkı sağlamaktır.

Ana Tema

Türkiye - İran: Sektörel ve Finansal Derinleşme

Alt Temalar

Kamu Diplomasi

Kültür ve Turizm

Eğitim (Dil)

Sağlık ve Sağlık Turizmi

Enerji ve Petrokimya

Sanayi

Türkiye - İran Medeniyet Diyalogu

Lojistik, Ulaştırma ve Haberleşme

Bankacılık ve Finans

Ekonomi ve Ticaret

Medya ve İletişim

Bilim ve Teknoloji

İnşaat, Müteahhitlik ve Altyapı

